

Sağlıklı yaşam için bağışıklık sisteminizi destekleyin

Hücre ve organların zarar görmesine, kalp hastalığı kanser ve yaşlanma gibi sağlık sorunlarının daha çabuk ortaya çıkmasına neden olan serbest radikallerin olumsuz etkilerinden kurtulmak için vücudumuz, vitamin ve minerallerin yardımıyla savunma mekanizması geliştirir. Vitamin ve mineraller, vücut tarafından üretilmeyeceği için yiyeceklerle alınmalıdır.

Bağışıklık sisteminin güçlenmesinde sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenmenin önemi tartışılmaz. Her erişkinin sahip olduğu bağışıklık sistemi; sık hastalanma, olumsuz çevre koşulları, aşırı yorgunluk ve stres, uykusuzluk, kötü ve yetersiz beslenme, sigara ve alkol kullanımı, ağır egzersiz gibi etkenler ile zayıflar. Güçlü bir bağışıklık sistemine sahip olmanın en iyi yolu sağlıklı yaşam tarzıdır. Sağlıklı besinler seçmek, düzenli ve ağır olmayan egzersiz yapmak, kilo kontrolünü sağlamak, sosyal yaşantınızı planlamak, stresten uzak bir yaşam, yeterli ve kaliteli bir uyku alışkanlığı bağışıklık sisteminizi destekler.

TOBB ETÜ Hastanesi Beslenme ve Diyetetik Bölüm Yöneticisi Uzm. Dyt. Mehtap

Ersin Bayrak da konu ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı: "Besinler, vücuda enerji vermek için oksijenle yanarken serbest radikal adı verilen organizma için zararlı birçok madde oluşur. Olumsuz çevre koşulları da (hava kirliliği, ultra viyola ışınları, radyasyon, egzoz gazları, sigara dumanı, vb.) hücrelerimizi etkileyerek serbest radikal miktarını artırır. Tüm hücre ve organların zarar görmesine, kalp hastalığı, kanser ve yaşlanma gibi sağlık sorunlarının daha çabuk ortaya çıkmasına neden olan serbest radikallerin olumsuz etkilerinden kurtulmak için vücudumuz, vitamin ve minerallerin yardımıyla savunma mekanizması geliştirir. Vitaminler ve mineraller, vücut tarafından üretilmeyeceği için yiyeceklerle alınmalıdır.

Nasıl beslenmeliyiz?

Güçlü bir bağışıklık sistemi için yeterli düzeyde vitamin ve mineral alınmalı, kaliteli protein tüketilmelidir. Güçlü bir bağışıklık sistemi için her gün yeterli miktarda protein tüketmeli ve protein ihtiyacının yarısından fazlası hayvansal protein kaynakları olan et, yumurta ve süt ürünlerinden karşılanmalıdır. Geri kalan kısmı ise tahıl ürünleri, kuru baklagiller, fındık, fıstık ve ceviz gibi yağlı tohumlar olan bitkisel protein kaynaklarından karşılanabilir.

Vitamin ailesinde iki ana grup altında 13 vitamin vardır. Birinci grup; yağda çözünen vitaminler (A, D, E ve K), sentezleri için kolesterol gerektiren, yağ dokusunda depolanabilen ve ihtiyaç anında salınabilen vitaminlerdir.

İkinci grup; suda çözünen vitaminleri (B-kompleks grubu ve C vitamini) kapsar. Suda çözünen vitaminler, vücutta depolanmazlar ve belli miktarlarda dışardan alınmaları gerekmektedir. B-kompleks grubu içinde, B1 (tiyamin), B2 (riboflavin), B3 (niasin), B5 (pantotenik asit), B6 (pidoksin) ve B12 (kobalamin) vitaminleri, biyotin ve folik asit yer alır. Vücut için vitaminler kadar önemli bir grup da minerallerdir. Mineraller olmadan vitaminler görev yapamazlar. Mineraller; kemik, diş, yumuşak doku, kas, kan sinir hücrelerinin yapısında bulunur. Hormon üretimi, sinirlerden mesaj iletimi gibi birçok biyolojik reaksiyonda, reaksiyonu hızlandırıcı rol oynarlar. Kalsiyum, iyot, demir, magnezyum, fosfor, potasyum, selenyum, sodyum, çinko en önemlileridir.

A vitamini

Doğal besinlerden en çok karaciğer, yumurta sarısı ve süt yağında bulunan A vitamini; görme işlevleri, epitel doku devamlılığı, büyüme-gelişme ve üreme fonksiyonlarındaki görevlerinin yanı sıra bağışıklık sistemi işlevleri açısından da önem taşır. Günlük yeterli A vitamini alımı, deri bütünlüğünü koruyarak mikroplara karşı ilk bariyeri oluşturur ve enfeksiyonlara karşı vücut direncini artırır. Karaciğerde depolanabilen bir vitamin olduğundan gereğinden fazla alımı sağlıklı olumsuz etkileyebilir. Sarı ve turuncu sebzeler A vitamini öncüsü olan beta karotenden zengindir. Havuç, kayısı, balkabağı, ıspanak, kabak, tere, marul, maydanoz, dereotu, roka ve brokoli A vitamininden zengin kaynaklardır.

E vitamini

Damar içerisinde akışkanlığı sağlar, damar tıkanıklığını önler. Hücre zarlarına serbest radikallerin tutunmasını engelleyerek hücre yapısını korur. E vitamini selenyum ile birlikte bağışıklık sisteminin fonksiyonunun artmasına yardımcı olur. Sıvı yağlar, fındık, fıstık ve ceviz gibi yağlı tohumlar E vitamini kaynaklarıdır.

C vitamini

C vitamini vücutta depolanmaz. Bu nedenle bağışıklık hücrelerini geliştirmek ve korumak için günde üç öğün besinlerle birlikte C vitamini içeriği yüksek sebze ve meyveler tüketilmelidir.

Ayrıca C vitamini vücudumuzda kan yapımı için gerekli olan demir ve folik asidin kana geçmesini kolaylaştırır ve kullanımını arttırır. Böylelikle demir yetersizliği anemisi önlenir. Maydanoz, yeşil sivri biber, roka, turunçgiller, kuşburnu, ahududu, soğan, kereviz, brokoli, çilek ve kivi gibi C vitaminince zengin besinleri taze olarak tüketmek C vitamini kayıplarını önlemek açısından önemlidir.

Demir

Demir mineralinin yetersiz alımı bağışıklık sistemini güçsüz düşürür ve enfeksiyonlara olan duyarlılığı artırır. Demir zengini olan kırmızı et, yumurta, kuru meyveler, kuru baklagiller ve yeşil sebzelerin yanında C vitamini kaynağı tüketilmelidir. Böylece vücutta demirin kullanılabilirliği artar.

**TOBB ETÜ Hastanesi
Beslenme ve Diyetetik Bölüm Yöneticisi
Uzm. Dyt. Mehtap ERSİN BAYRAK**

Çinko

Bağışıklığı güçlü tutmada önemli rolü vardır. Vücutta enfeksiyon olduğu zaman bağışıklık hücrelerinin çoğalması ve hücreleri harekete geçiren kimyasal maddelerin salgılanması için çinkoya gereksinim vardır. Et, karaciğer, yumurta ve deniz ürünleri çinkonun en iyi kaynağıdır. Süt ve ürünleri, kuru baklagiller, yağlı tohumlar ve tahıllar yeterli miktarda çinko içerirler.

Omega – 3

Vücudumuzdaki doku hücrelerinin önemli yapı taşlarını oluşturan yağ asitleri bağışıklık sistemini güçlendirerek hasta-

lıklarından koruma sağlar. Omega 3 yağ asitlerinden zengin besin kaynakları; balık (uskumru, somon, ringa balığı ve sardalya), ceviz, badem, soya filizi, koyu yeşil yapraklı sebzelerdir (keten tohumu, semizotu, brokoli...). Düzenli olarak haftada 2-3 kez 150 gr. kadar balık tüketilmelidir.

B12

Bağışıklık sisteminde, protein metabolizmasında, sinir sisteminde ve kemik iliğinde kan hücrelerinin yapımında görevlidir. B12 vitamini eksikliği günümüzün önemli sorunlarından biridir ve B12 vitamini, sadece hayvansal besinlerde (Et, süt, peynir, yumurta ve balıkta) bulunur. Başka sebeplere bağlanamayan unutkanlık, yorgunluk, halsizlik, el-ayak uyuşmaları, karıncalanmaları, kas güçsüzlükleri ve depresyon benzeri problemlerin arkasında B12 vitamini eksikliği olabilir. Özellikle, yaşlılar, sık sık ve uzun süre diyet yapanlar, vejeteryenler ile anorektikler risk altındadır.

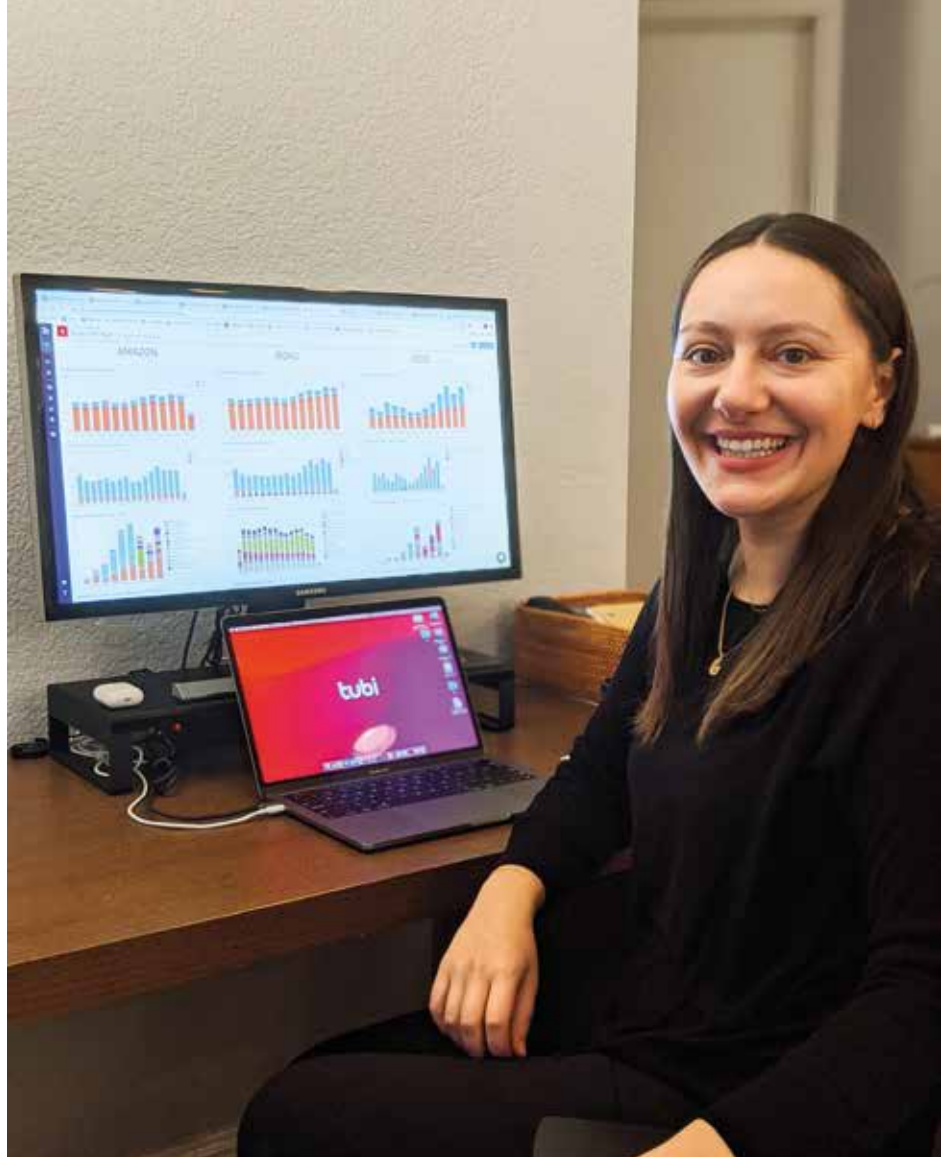
Probiyotikler

Biyolojik değeri yüksek süt ve süt ürünleri, probiyotik ve prebiyotik içeren gıdalar sindirimi kolaylaştırır ve bağışıklık sistemini güçlendirirler. Vücudumuzda çeşitli hastalıklara yol açan bazı bakterilerin yanı sıra vücudu bu zararlı bakterilere karşı koruyan, enfeksiyonların önlenmesine yardımcı olan, bağışıklığınızı güçlendiren dost bakteriler vardır ve bunlara probiyotik adı verilir. Kefir, probiyotik bir besindir ve içindeki mikroorganizmalar bol miktarda vitamin (K vit, B1 vitamini, pantotenik asit, niasin, folik asit, B12 ve biyotin) sentezi yaparlar. Kefir, B vitaminlerinin emilimini de artırır."

“Ortak Eğitim öğrencileri iş hayatına hazırlıyor”

TOBB ETÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 2010 yılı mezunu Gözde Çavdar Ata, “Ortak Eğitim öğrencileri iş hayatına hazırlıyor. Öğrencilerin farklı sektörlerdeki teknolojileri görmesi, derslerde öğrendiklerimizin iş hayatında nasıl uygulandığının anlaşılması ve soyutu somutlaştırmak için çok yardımcı oluyor” dedi.

TOBBA ETÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 2010 yılı mezunu Gözde Çavdar Ata, “İlk Ortak Eğitimimi Silikon Vadisi’nde yaptım. Geriye dönüp bakınca hayatımın en iyi tecrübelerinden biri olduğunu görüyorum. Bana kişisel ve profesyonel anlamda çok tecrübe kattı” diye konuştu. Gözde Çavdar Ata sorularımızı şöyle yanıtladı:

Bize kendinizden bahsedebilir misiniz?

Ankara doğumluyum. 27 yaşına kadar Ankara’da yaşadım. Son dört senedir de San Francisco, Kaliforniya’da yaşıyorum. Geçtiğimiz 10 yılda sağlık, savunma, pazar ara-

tırması gibi farklı sektörlerde farklı rollerde çalışarak edindiğim tecrübeleri şu an medya/eğlence sektöründe faaliyet gösteren Tubi TV firmasında iş analisti olarak çalışarak devam ettiriyorum.

TOBB ETÜ’yü tercih etme sebebinizi öğrenebilir miyiz? TOBB ETÜ’de geçirmiş olduğunuz eğitim-öğretim yıllarınız ile ilgili neler paylaşmak istersiniz?

TOBB ETÜ’yü seçmemin en büyük nedenlerinden biri Ortak Eğitim modeli idi. O zamanlar yeni bir üniversite olmasına rağmen Ortak Eğitim için anlaşığı firmalar Türkiye’nin önde gelen firmalarıydı. Me-

zun olurken yaklaşık bir sene iş tecrübesi ve dolu bir CV ile mezun olma fikri seçimi mi kolaylaştırdı.

Ortak Eğitim modelinin iş hayatınızda size ayrıcalık sağladığına inanıyor musunuz? Bu süreçte iş teklifi aldınız mı?

İlk Ortak Eğitimi’ni Silikon Vadisi’nde, şu an yaşadığım yere çok yakın bir yerde, bir girişimde (start-up) yaptım. Hala geriye dönüp bakınca hayatımın en iyi tecrübelerinden biri olduğunu görüyorum. Bana kişisel ve profesyonel anlamda çok tecrübe kattı. Sonrasında Siemens İstanbul’da sağlık bölümünde yaptığım Ortak Eğitimi’nde

kazandığım bilgilerle son Ortak Eğitime kabul aldım. Akgün Yazılım'da Ortak Eğitim biter bitmez iş teklifi olarak yazılım mühendisi olarak çalışmaya başladım. Genel olarak Ortak Eğitim öğrencileri iş hayatına hazırlamakta çok yardımcı. Öğrencilerin farklı sektörlerdeki teknolojileri görmesi, derslerde öğrendiklerimizin iş hayatında nasıl uygulandığının anlaşılması ve soyutu somutlaştırmak için çok yardımcı oluyor.

TOBB ETÜ'den mezun olduktan sonra birçok firmada çalıştınız. Bu firmalardaki pozisyon ve görevlerinizle ilgili neler söylemek istersiniz?

Ortak Eğitim biter bitmez Akgün Yazılım'da hiç ara vermeden Yazılım Mühendisi olarak çalışmaya başladım. Ama severek yapmıyordum işimi. Bilgisayar mühendisliği bölümünü okurken kafamda her mezun olan yazılım mühendisi olarak çalışacak gibi bir düşünce vardı. Fakat sonrasında Havelsan'da kalite mühendisi pozisyonunda çalışmaya başladım. Hem sağlık sektöründen, savunma sanayi sektörüne geçmişim hem de görevim değişmişti. Havelsan'da çalıştığım süre boyunca Pakistan'a yaptığım seyahatlerde Pakistan hava kuvvetlerinde birçok test gerçekleştirip, yazılım hakkında eğitimler verdim. O zaman şunu anladım ki son kullanıcı ile birlikte çalışıp onların sorunlarını çözmek ve kendi ekibim ile son kullanıcı arasında köprü görevi görmek beni çok mutlu etti. Sonrasında ATOS'da iş analisti olarak çalışmaya başladım. Dört sene boyunca müşteri olan NATO ve kendi mühendislik ekibim arasında köprü görevi gördüm.

Kaç yıldır Kaliforniya'da yaşıyorsunuz? İş yerinizdeki görevinizden bahsedebilir misiniz?

2016 yılının Temmuz ayından beri Kaliforniya'da yaşıyorum. Altı ay kadar süren acil iş bulma ve mülakat süreçleri sonucunda Numerator firmasında, mobil uygulamalar ekibinin ürün veri analisti olarak çalışmaya başladım ve üç sene boyunca hem mühendislik hem de büyüme (growth) ekibine analizlerle yön verdim. Mart 2020'de Tubi TV firmasında iş analisti olarak başladım. Tubi TV Amerika ve Kanada'da aylık 25 milyon aktif kullanıcısı olan, ücretsiz olarak film ve dizi izlenebilen bir platform. Çalıştığım ekibin amacı şu an uygulamayı kullanan

kullanıcı sayısını artırmak, var olan kullanıcıların platformu tekrar ve devamlı kullanmasını sağlamak ve toplam izlenme sayısını artırmak. Benim şirket içindeki görevim veriyi analiz edip, yaptığım çıkarımlar ile verdiğim önerileri, farklı ekiplerle birlikte çalışarak ürüne ya da süreçlere uyarlamak. Günlük işlerimin arasında veri analizi, yapılan analizlerin görselleştirilmesi, analizlerinden öneriler çıkarma, sunuş, öneriler doğrultusunda eylem planı hazırlama ve sonrasında da değişiklikler üzerinde performans analizi çıkartmak sayılabilir. İş geliştirme, büyüme, veri bilimi ve mühendislik ekibi ile devamlı koordineli çalışıyorum.

TOBB ETÜ'de öğrenimlerini sürdüren öğrencilere neler tavsiye edersiniz?

İşe başladığınızda, yaptığınız işi konforlu ve rahat bir şekilde yaptığınızı ve yaptığınızı iş aynı şekilde tekrar ediyor gibi hissediyorsanız, başka bir işe yönelin. İnsan bir işte kendini rahat hissetmek, ispatlamak için çok çaballıyor ve başardığında konfor bölgesi hissi o kadar tatlı geliyor ki aslında kendisine bir şey katmayı bıraksa da oradan çıkamıyor. Ben bunu aşmanın en kolay yolunun üç, dört senede bir çalıştığınız şirketi değiştirmek olduğunu düşünüyorum. Farklı teknolojiler, insanlar, sektörler farklı ufuklar açıyor ve insanı kendini geliştirmeye itiyor. İnsan en çok yapmaktan keyif aldığı işi, en çok kişisel tatmini nerede çalışarak alacağını farklı yerlerde ve sektörlerde çalışarak anlıyor.

Sosyal hayatınızda neler yapıyorsunuz?

İş çıkışlarında Berkeley Üniversitesi'nden veri analizi sertifika programı dahilinde dersler alıyorum. Birçok ders, lisans ve yüksek lisans öğrencileri ile birlikte alınıyor. Özellikle farklı sektörlerden insanlarla tanışmak için çok yardımcı oluyor. Düzenli gittiğim pilates stüdyosunda farklı dersler olarak hem aktif kalıyorum hem de iş stresinden uzaklaşıyorum. Geri kalan zamanımın çoğu arkadaşlar ile doğada yürüyüşler, seyahat ve kutu oyunu oynayarak geçiyor.

San Francisco'da yaşayan diğer mezunlar ile iletişim halinde misiniz? Mezunlar Derneği ile ilgili düşünceleriniz ve beklentileriniz neler?

San Francisco'da yaşayan mezun arkadaşlarımızla devamlı görüşüyoruz. Burada bir aile gibi olduk diyebilirim. Bu konuda kendimi çok şanslı hissediyorum. Mezunlar Derneği'ne yaptıkları çalışmalarından dolayı çok teşekkür ederim.

Gönül ister ki mezun arkadaşlarımız ile daha çok görüşelim fakat bu farklı şehirlerde, ülkelerde yaşadığımız için zorlaştırıyor durumu. Bunu aşmak adına küçük gruplarla, bölümler kendi aralarında videolu kahve saatleri düzenleyebilir. Son olarak, şu günlerde içinde bulunduğumuz durumun altından bütün dünya olarak sağlık ile kalkmayı diliyoruz.

Salgından sonra nasıl bir ekonomik toparlanma bekleniyor?

Özcankadioğlu ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu
(EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

1930'ların Büyük Buhranı sırasında ekonomiler ve toplumlara verilen zarar çok akut ve uzundu çünkü hükümetler yurt içi ve yurt dışında yanlış politikalar izlemişti. İyi haber, bu seferki krizde büyük ekonomilerdeki hükümetler hızlı bir şekilde firmaları ve hane halklarını desteklemek için kapsamlı mali tedbirler aldılar.

Ekonomilerin krize girip girmediğini gösteren ve takip edilen birçok veri var. Bu konuda en hızlı veriler her ay açıklanan Satınalma Yöneticileri Endeksleri (Purchasing Managers' Indices - PMI) şirketlerin yakın gelecekteki beklentilerini ifade eden bir ankettir ve eşik değeri 50'dir. 50'nin altı şirketlerin olumsuz beklentilere sahip olduğunu üstü ise iyimserliği ifade eder. Tüm ülkelerde PMI verileri Mart ayında dip yaptı, Nisan ayında kısmen

de olsa biraz toparlanma eğilimine girdi.

PMI Nisan ayı endeksinde Türk imalat sektörlerinin tamamı, Covid-19 salgınının sektöre uğrattığı etkilerine maruz kaldı. Takip edilen on altı sektör grubunun tamamında faaliyet koşulları yavaşlama gösterdi. Salgının ilk aşamasında talep yönünden güçlenme sergileyen gıda ürünleri sektörü bile yavaşlama konusunda diğer sektörlerle katıldı. Yine de gıda ürünleri sektöründeki yavaşlama diğer sektörlerdekine kıyasla çok daha düşük oranda gerçekleşti. Kimyasal, plastik ve kauçuk sektörü görece olarak güçlü performans gösteren sektörlerden biri oldu ve ikinci çeyreğin başında istihdam yaratmaya devam etti. İşletmelerin faaliyetlerine geçici olarak ara vermesi ve talep yetersizliği, üretim ve yeni siparişleri genele yaygın olarak ciddi şekilde olumsuz etkiledi. Bu etkinin en sert hissedildiği sektörler ise tekstil, giyim ve deri ürünleri sektörleri oldu. Bu arada seyahat kısıtlamalarına bağlı olarak kara ve deniz taşıtlarında sert bir ivme kaybı yaşandı.

Avrupa ülkelerinde ise 50'nin üzerinde seyreden PMI verileri Mart ayında 25'ler seviyesine kadar geriledi.

Petroldeki gelişmeler piyasalar için önemli

Ekonomistlerin toparlanma performansı için takip ettiği bir diğer veri ise petrol fiyatları. Sadece ekonominin performansı için değil birçok enerji şirketinin ciddi şekilde zarar görebilmesi hatta iflas edebilmesi ihtimali sebebiyle problem finansal piyasalarının sağlığı açısından da önem arz ediyor ve petroldeki gelişmeler başta borsalar olmak üzere her türlü finansal varlığı yakından ilgilendiriyor. Geçtiğimiz günlerde ABD ham petrolü (WTI) Mayıs kontratları üstüne para verilerek elden çıkarılmıştı.

16 dolara kadar inen Brent tipi petrol fiyatı biraz toparlanarak 30 dolar seviyesine çıkmıştı. Bu veriler ışığında bakıldığında tüm dünya ekonomisinin krize girdiğini görmekteyiz. En çok tartışılan konulardan biri krizin seyrinin nasıl olacağı konusunda. Şimdi tartışma konusu krizin hangi harfe benzeyen grafik oluşturacağı...

Ekonomik krizler; üretimde hızlı bir daralma, fiyatların genel seviyesinde ani düşme, iflaslar, işsizlik oranında ani artış, ücretlerde gerileme, Borsada çöküş ve spekülasyon hareketleri sebebiyle ortaya çıkmaktadır.

V, U, W veya L? Bunlar bir kelime bulmacasının veya bir çeşit kriptografi algoritması değil. Mevcut küresel ekonomik gerilemenin, 2000'lerin sonlarındaki mali krizde olduğundan çok daha kötü daralmasının beklendiğini açıklayan harfler. Her harf, GSYH'de toparlanmanın bir grafikte nasıl görüneceğini temsil eder.

Dünya ekonomisi zaten GSYH'de keskin bir düşüş ve işsizlikte hızlı artışlar yaşarken, tahmin yapanlar etkinin ne kadar büyük olacağını ve ne kadar süreceğini çözmek için mücadele ediyor. Üç ay önce IMF, 2020 yılı için küresel ekonomide yüzde 3,3'lük bir büyüme öngörürken, şimdi ise yüzde 3 küçülme tahmini yapıyor. Virüs olayında erken bir zirve ve dengeleyici politikaların başarılı olduğu varsayıldığında, IMF'ye göre 2021'de küresel ekonomi yüzde 5,8 büyüme sağlayarak V şeklinde bir ekonomik kriz olarak atlatılıp güçlü bir şekilde iyileşmenin olacağı konusunda bir beklenti var.

Senaryolar neleri gösteriyor?

"V" en iyimser senaryo. Daralma yani aşağı doğru aşamasını hızlı bir yükseliş takip ediyor: Bir tür trambolin etkisi. Genel olarak 1929'da yaşanan Büyük Buhran'dan sonra krizler V şeklinde atlatıldı. Bu kriz diğer krizlere hiç benzemiyor. Ekonomik kriz tanımı yerine sağlık sebebiyle ortaya çıkan bir ekonomik krizle karşı karşıyayız.

"U" şekliyse, ilk düşüşten sonra daha uzun bir durgunluk dönemi anlamına gelir, ancak sonuçta trend büyümesine geri dönüş olur.

Bu tip krizler genel olarak belli başlı ülkelerde yaşanıyor. Genel olarak bakıldığında tüm ülkelerin bu şekilde durgunluğa girdiği Büyük Buhran dönemi hariç U tipi kriz görülmemiştir. Son yıllarda bu kriz tipine Yunanistan ve İtalya örnek verilebilir.

"W" ve "L" daha endişe verici. Birincisi, kısa süreli bir iyileşmenin ardından ikinci

bir bulaşma dalgası meydana geldiğinde olabileceği gibi daha fazla bir gerileme olacağını ima eder. Euro bölgesi borç krizi sırasında, birçok ülke bu tür çift dip (hatta üçlü dip) durgunluklardan etkilenmişti.

"L" en endişe verici olanı; kilitlemelerin ardından ekonomik kapasiteyi sadece askıya almak yerine bir kısmını kalıcı olarak silerse ortaya çıkabilir. Bu etki işçilerin ve yatırımcıların "yara izi" ile daha da kötüleşebilir. Ekonomiler, ilk darbeyle, aşağı yönlü bir büyüme ve trend büyümesi daha düşük bir tabandan başlayacak anlamına gelir.

Çin ekonomisinde toparlanmanın "U" şeklinde olması muhtemel ve Çin ile kapsamlı ticareti olan bazı Doğu ve Güneydoğu Asya ekonomilerinde de benzer bir toparlanma olası. Bazı servis yoğun Avrupa ülkelerinde toparlanma "L" riski altında. ABD de aynı nedenden dolayı "L" riski altında.

Çin'in durumu

Bazı ülkelerde ilk çeyrek GSYİH ve diğer birçok ekonomik gösterge açıklandı. "V"nin (veya diğer sembollerin herhangi birinin) ilk aşamasına kesinlikle şahit olduk: 40 yıldan

uzun bir süredir ilk kez Çin ekonomisi, bir önceki yılın aynı dönemine göre çeyrek bazda yüzde 6,8 oranında küçüldü.

Çin ekonomisi Mart ayında toparlanmaya başladı. Özellikle, insanların, arabaların, gemilerin ve fabrikaların otoparkların hareketlerini gösteren uydu görüntülerine de dahil olmak üzere tüm göstergeler, çelik ve otomobiller dahil olmak üzere imalat sektörlerinin hizmet sektörlerinden daha hızlı toparlandığını göstermekte.

KOBİ'ler krizden daha çok etkilendi ve büyük firmalara göre daha yavaş toparlanıyorlar.

Diğer ülkeler için görünüm

Çin olumlu eğilimler göstermeye devam etse bile daha korkutucu bir soru, diğer büyük ülkelerin toparlanmayı takip edip edemeyeceği. 1930'ların Büyük Buhranı sırasında, ekonomiler ve toplumlara verilen zarar çok akut ve uzundu çünkü hükümetler yurt içinde ve yurt dışında yanlış politikalar benimsedi. Yurt içinde, teşvik yerine kemer sıkma önlemleri vardı ve küresel olarak, ticaret engelleri yıkılma-

mak üzerine inşa edildi.

İyi haber bu seferki krizde büyük ekonomilerdeki hükümetlerin hızla firmaları ve hane halklarını desteklemek için kapsamlı parasal ve mali tedbirler almış olmaları. Sorunlara ve risklere yol açabilecek bu iç önlemlere ek olarak, (ekonomik) yan etkisi olmayan güçlü bir teşvik de ithal mal ve hizmetlere uygulanan tarifeleri ortadan kaldırmak olacaktır; kısıtlayıcı ticaret politikalarındaki geçici bir duraklama firmalara, özellikle KOBİ'lere ve tüketicilere derhal yardımcı olur.

Bununla birlikte, endişelenecek nedenler var tabii...

► Birincisi, çoğu OECD ülkesinde servis hizmetlerin imalat sektörüne göre çok daha fazla payı olması. İmalat sanayi, Çin ve Güney Kore'de ekonominin yaklaşık yüzde 30'unu, Almanya'da yüzde 20'sini, İtalya'da yüzde 15'ini, İspanya ve ABD'de yüzde 11'ini ve Fransa ve İngiltere'de yüzde 10'unu oluşturuyor. Çin ile ilgili olarak belirtildiği gibi bu sektördeki şirketler hizmetlerden daha kolay devam edebilir.

Çoğu zaman, küçük olan kişisel hiz-

metler sunan işletmeler, tecrit uygulamaları nedeniyle ticareti askıya almak zorunda kaldı ve ne yazık ki bunların birçoğu hayatta kalamayacak.

► İkincisi, turizmin önemi. Hem ulusal hem de bölgesel düzeydeki büyük turizm merkezleri gelirden büyük bir düşüş beklemeli.

► Üçüncüsü, krizin başlangıcındaki kamu borçlarının ölçeği (İtalya, endişe verici durumların başında geliyor) sonraki finansal istikrarsızlık risklerini etkileyecek.

► Dördüncüsü, kilitlenmenin kapsamı ve bazı bölgelerde daha az yoğun olup olmadığı veya tüm ülkeyi etkileyip etkilemediği.

► Beşinci olarak, kilitlenmeleri izleyen davranış değişiklikleri. Havacılık, ofis işleri ve bazı boş zaman etkinlikleri için talep "korona öncesi" seviyelerine dönecek mi? Değilse, toplam talepleri karşılamak için diğer faaliyetler genişleyecek mi?

Nüfusun çok küçük bir kısmı virüsten etkilendiyse, muhtemelen daha fazla karantinaya alınması gereken yeni salgınlar meydana gelebilir.

Diğer bir faktör, küresel üretim ve tedarik zincirlerinin toparlanma hızı olacak. Şirketler,

endüstriler ve ekonomiler birbiriyle daha bağlantılı olduklarından, herhangi bir önemli bileşen veya bağlantıdaki bir bozulma tüm zincirin bir dereceye kadar bozulmasına yol açacak. Bazı ülkeler krizden sonra "kritik" endüstrileri ülkelerine geri çekmek için güçlü bir teşvike sahip olsalar da bu tür çabalar pahalı; uygulanması zaman alır ve genel ekonomik verimlilik tehlikeye girebilir.

Daha da önemlisi, toparlanma sürecinde küresel zincirler daha hızlı geri normalleşebilir, şirketler ve endüstriler arasında geniş bir işbirliği olması daha olası, ekonomiler bu sayede büyüme yolunda daha hızlı ilerleyebilir.

Küresel ekonomiyi değerlendirme

Ekonomilerin toparlanması politika yapıcıların teşvik paketlerini sunmada ne kadar başarılı olduklarına bağlı olacak.

En büyük ve gelişmiş ekonomilerin çoğu az ya da çok yaz aylarında salgını kontrol edip de 2020'nin üçüncü çeyreğinde toparlanma süreci başlarsa, yıl sonuna kadar küresel bir "V" toparlanması mümkün. Bununla birlikte, bazı ülkelerde hâlihazırda gözlemlenen salgının ikinci dalgasının modelleri göz önüne alındığında, bir dizi

büyük ekonomide ikinci bir salgın dalgasının oluşması ve dolayısıyla toparlanmada bir "W" görmesi mümkün. Bu da trend üzeri büyümenin 2021'in ilk yarısına veya daha sonrasına ertelenmesi anlamına geliyor.

Türkiye ekonomisi için değerlendirme

Belirli periyodlarla finansal sıkıntılara girdiğimiz için bu dönemi de atlatacağız. Ama bu dönem son yıllarda ülke ekonomisinin yaşamış olduğu sıkıntının üzerine tuz biber ekti. Son bir yıldır işsizlikte ciddi bir artış söz konusuydu, aynı zamanda ülke cari açığının yaklaşık %80'ini, ticaret açığının ise yaklaşık %50'sini karşılayan turizm gelirlerimiz çok ciddi oranda azalacak, bizim için iyi olan dünya ekonomisindeki genel durgunluk sonucu petrol fiyatlarının düşmesiyle enerji ithalatına ödediğimiz döviz azalacaktır.

Kendi sosyal medya hesabımda yaptığım anket ve ekonomist arkadaşlarla yaptığım genel görüşmede krizin daha çok geniş U şeklinde olacağı kanaati hâkim.

Tüm ülkelerin yapması gereken L şeklinde yaşanacak bir krizi önlemek, bunun için tüm ülke ekonomileri arasındaki iş birliği hayati önem taşımaktadır.

Sektör Meclisleri

- ⇒ Çimento sektörü, salgına daralma yaşarken yakalandı
- ⇒ Plastik ambalaj malzemelerine gelen ilave gümrük vergisi görüşüldü
- ⇒ Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Covid-19'u masaya yatırdı
- ⇒ Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclisi toplandı
- ⇒ "Orman ürünleri sektörü de mücbir sebep kapsamına alınmalı"
- ⇒ Türkiye Perakendecilik Meclisi video konferans yoluyla bir araya geldi
- ⇒ Tekstil ve konfeksiyon sektörleri maske üretimini değerlendirdi
- ⇒ "Temizlik ürünleri sektörü hammadde tedariğinde sorun yaşamamalı"
- ⇒ Yükseköğretim Kanunu'nun sektöre etkileri istişare edildi
- ⇒ Türkiye LPG Meclisi'nde üyeler bilgilendirildi
- ⇒ Türkiye Girişim Sermayesi Meclisi sanal ortamda seçim yaptı
- ⇒ Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi normalleşme sürecini görüştü
- ⇒ Petrol ve petrol ürünleri sektör temsilcileri görüşlerini ilettiler
- ⇒ Tıbbi cihaz endüstrisi için değişim ve dönüşüm süreci başladı"
- ⇒ "Özellikle sağlık sektöründe yerli üretim teşvik edilmeli"
- ⇒ Türkiye İklimlendirme Meclisi normalleşme sürecini planladı
- ⇒ Türkiye Seyahat Acenteleri ve Rehberler Meclisi yeniden TOBB çatısı altında
- ⇒ Türkiye E-ticaret Meclisi Covid-19'u değerlendirdi
- ⇒ Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi yol haritası çıkardı
- ⇒ "Türkiye Madencilik Meclisi'nde yönetim değişti
- ⇒ "YEKDEM'den faydalanma süresinin uzatılmasını talep ediyoruz"

Çimento sektörü, salgına daralma yaşarken yakalandı

Türkiye Çimento ve Çimento Ürünleri Meclisi TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Şaban Aziz Karamehmetoğlu ve Meclis Başkanı Tamer Saka'nın başkanlığında video konferans yolu ile toplandı.

Karamehmetoğlu, TOBB olarak çimento sektörünün yanında olduklarını, sektörün karşılaştığı her türlü sorunun kamu yetkililerine ivedilikle iletildiğini belirtti. Meclis Başkanı Tamer Saka da çimento sektörünün

Covid-19 salgın sürecine daralma yaşarken yakalandığını ve sürecin uzun sürmesi halinde bu daralmanın sektöre büyük yara verebileceğine dikkat çekerek, finansal kaynaklara erişimde kolaylık tanınmasına ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Sektör Meclisi üyelerinin yoğun katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda Covid-19 salgın hastalığının çimento ve çimento ürünleri sektörü üzerindeki etkisi etraflıca değerlendirildi.

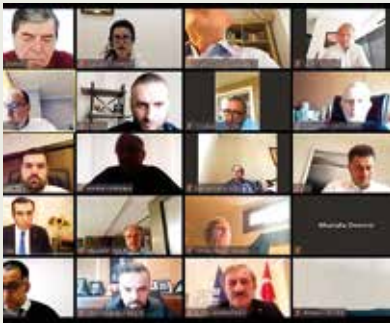
Plastik ambalaj malzemelerine gelen ilave gümrük vergisi görüşüldü

Türkiye Ambalaj Meclisi, video konferans yoluyla toplandı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil'in de katıldığı toplantıda, "Covid-19 Salgın Hastalığına Karşı Alınan Ekonomik Önlemler, Bu Önlemlerin Ambalaj Sektörü ile ilişkilendirilmesi" ve "Salgın Hastalığının Sektöre Etkisi" konuları ele alındı. Ayrıca, plastik ambalaj malzemelerine gelen ilave gümrük vergisi masaya yatırıldı.

Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Covid-19'u masaya yatırdı

Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi, "Covid-19 Salgın Hastalığına Karşı Alınan Ekonomik Önlemler, Bu Önlemlerin Kimya Sektörü İle İlişkilendirilmesi" ve "Covid-19 Salgın Hastalığının Sektöre Etkisi" konularını görüşmek üzere video konferans yöntemiyle bir araya geldi.

Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclisi toplandı

Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kivanç başkanlığında sivil toplum kuruluşları ve Meclis üyelerinin katılımı ile video konferans yolu ile toplandı.

Kivanç, TOBB olarak sektörün daima yanında olduklarını, sektörün sorunlarını çözmek için çalıştıklarını belirtti. Kivanç

ayrıca, Covid-19 salgın hastalığı sürecinde sektör adına yapılan çalışmalar ve alınan ekonomik önlemler ile ilgili Meclis üyelerini bilgilendirdi.

Bu arada Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kivanç başkanlığında toplanarak Meclis Başkanlık Divanı'nı da seçti.

Türkiye Orman Ürünleri Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ve Meclis Başkan Yardımcısı Sabri Avcı'nın başkanlığında video konferans yöntemiyle toplandı. Toplantıda, koronavirüs salgınına yönelik alınan tedbirler istişare edilirken, durumun orman ürünleri sektörüne etkisi ve alınması gereken ilave tedbirler konuşuldu. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata

Sadıkoğlu, ülkenin her kesimini etkileyen Covid-19 sürecinin en başından beri TOBB olarak yaşanan sıkıntıları ve talepleri büyük bir titizlikle topladıklarını söyledi.

"Nakliye desteği başlatılmalı"

Sadıkoğlu, Meclis üyelerinin yaşadığı sıkıntıların bertaraf edilebilmesi için TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da durmaksızın çalıştığını ifade etti. Toplantıda

Meclis Üyesi ve MDF ve Yonga Levha Sanayicileri Derneği Başkanı Haluk Yıldız, mobilya ve orman ürünleri sektörlerinin birbirlerinden farklı düşünülmemeyeceğini bu nedenle orman ürünleri sektörünün de mücbir sebep kapsamına alınması gerektiğini ifade etti. Yıldız, ayrıca iç pazarın daraldığı bu dönemde ihracatın artırılması için 2019 yılı başına kadar uygulanan nakliye desteğinin yeniden başlatılmasının ihracata önemli katkıları olacağını ifade etti.

Ihracatın artırılmasına destek amacıyla Kapıkule Sınır Kapısı'ndaki tampon bölge uygulamasının diğer gümrük kapılarında da hızlıca hayata geçirilmesinin ihracat çıkışlarını rahatlatacağı da toplantıda gündeme gelen hususlardan biri oldu.

Toplantıda ayrıca bankacılık sisteminin yeterince sağlıklı çalışmadığı ülkelerden ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilmesi konusunda esneklikler sunulmasının önemine vurgu yapıldı. Meclis üyeleri, artırılan KGF destekli finansman imkânlarından orta ve büyük ölçekli firmaların da yeterli düzeyde yararlanması gerektiğine ilişkin ortak görüş beyanında bulundu.

Türkiye Perakendecilik Meclisi video konferans yoluyla bir araya geldi

Türkiye Perakendecilik Meclisi, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay'ın katılımı ve Meclis Başkanı Alp Önder Özpamukçu'nun başkanlığında özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin de katılımıyla bir araya geldi. Video konferans yöntemiyle gerçekleştirilen toplantıda, Covid-19 sebebiyle sektörün yaşadığı sıkıntılar, alınan önlemler ve sektöre etkileri değerlendirildi.

Türkiye Tekstil Sanayi Meclisi ile Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giyim Sanayi Meclisi'nin ortak toplantısı Sağlık Bakan Yardımcısı Halil Eldemir, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kıvanç, Suat Selim Kandemir, Öztürk Oran ve DMO Genel Müdürü Mücahit Özdemir'in katılımıyla video konferans yolu ile gerçekleştirildi. Toplantıda, Sağlık Bakan Yardımcısı Halil Eldemir ve DMO Genel Müdürü Mücahit Özdemir ile Meclis üyeleri, Covid-19 salgın hastalığı sürecinin sektöre

yansımalarını ve maske üretimi konularını detaylı bir şekilde değerlendirdi.

Toplantıya başkanlık eden TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç, hastalık sürecinde sektör adına yapılan çalışmalar ve alınan ekonomik önlemler hakkında üyeleri bilgilendirdi. Türkiye Tekstil Sanayi Meclis Başkanı Abdulkadir Konukoğlu ile Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giyim Sanayi Meclis Başkanı Şeref Fayat sektörün içinde bulunduğu sürece dair değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay'ın katılımıyla, Meclis Başkanı Ahmet Pura'nın başkanlığında kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımı ile video konferans yöntemiyle toplandı. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun selamlarını ileterek, TOBB olarak bu süreçte sektörün yanında olduklarını, sektör temsil-

cipleri tarafından dile getirilen her sorunun kıymetli olduğunu ve takibini sağladıklarını, TOBB ve Türkiye Sektör Meclisleri olarak ilgili makamlara ilettiklerini ifade etti.

Meclis Başkanı Ahmet Pura ise dünyada ve Türkiye'de yaşanan pandemi sürecinde halk sağlığına hizmet eden bu sektörün üretimi durdurmadığını, insanlara ürünleri ulaştırmada gayret sarf ettiğini belirtti.

Pura, bahse konu süreçte kritik sektörler arasında yer alan temizlik ürünlerinin ham-

madde tedarikinde sorun yaşamaması gerektiğini dile getirdi. Toplantıya davet edilen Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Kozmetik Denetim Dairesi Başkanı Sibel Gürer de TİTCK'nın faaliyetleri hakkında değerlendirmede bulunarak, sektörün gündeminde yer alan sorunlara değindi.

Uygulamalar görüşüldü

Gündem maddesiyle ilgili söz alan Meclis üyeleri ise Covid-19 ile mücadele kapsamında sektörde yaşanan gelişmelere değinerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mevzuatları (GEKAP, KKDK ve SEA Yönetmeliği) hakkında yaşanan süreçleri ve talepleri, TİTCK ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü biyosidal ürün geçici ruhsat uygulamalarını, mevzuat ve uygulamalarını, alkollü el temizleme jelleri ve AB'de yaşanan gelişmeleri, kolonya, deterjan, sabun ve kozmetik ürün üretimlerindeki durumu ele aldılar. Diğer bir gündem maddesi olan kozmetik sektöründe mevzuat ve piyasa arz uygulamalarının da görüşüldüğü toplantıda, ÜTS ürün bilgi bankası veri güvenliği, ÜTS son güncellemesi ve içermez iddiaları da masaya yatırıldı.

Yükseköğretim Kanunu'nun sektöre etkileri istişare edildi

Türkiye Yükseköğretim Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Mahmut Özgener ve Öztürk Oran'ın katılımıyla video konferans yöntemiyle toplandı.

Meclis Başkanı Bekir Okan başkanlığında vakıf üniversitelerinin mütevelli heyet başkanları ve rektörlerinin iştirak ettiği toplantıda, Covid-19 sebebiyle sektörün yaşadığı sıkıntılar ve alınan önlemler değerlendirildi.

Ayrıca üyeler tarafından 17 Nisan 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kanunu ele alınarak, sektöre etkileri ve konuyla ilgili atılabilecek adımlar istişare edildi.

Türkiye LPG Meclisi'nde üyeler bilgilendirildi

Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil ve Gökhan Tezel başkanlığında sektörün sorunlarını ele almak üzere video konferans aracılığıyla bir araya geldi.

Meclis üyeleri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in katılımıyla gerçekleştirilecek toplantıda aktarılacak konuları belirlediler.

Toplantıda Covid-19 salgın hastalığına karşı alınan ekonomik tedbirler ve salgın hastalığın sektöre etkisi hakkında bilgilendirmeler yapıldı. Sahada tüketicilere enerji ikmali yapan bayilerin, nakliyeciler firmaların kişisel koruyucu ekipman (maske, eldiven, dezenfektan vb.) kullanımının önemli olduğu değerlendirildi.

Türkiye Girişim Sermayesi Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitçi'nin başkanlığında, Meclis Başkanlık Divanı'nı seçmek ve sektörün genel değerlendirmesini yapmak üzere video konferans yoluyla toplandı.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitçi yaptığı açılış konuşmasında, Tür-

kiye Sektör Meclisleri'nin 2006 yılından beri faaliyet gösterdiğini hatırlatarak, Meclislerin kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşlarını yasal bir zeminde buluşturan platform olduğunu vurguladı. Büyüksimitçi ayrıca bir önceki dönemde Meclis çalışmalarının altında imzası bulunan Meclis Başkanlık Divanı'na teşekkürlerini iletti.

Dinçerler yeniden başkan seçildi

Yapılan Meclis Başkanlık Divanı seçimi sonucunda, Türkven Private Equity Yönetici Ortağı Göktekin Dinçerler oybirliğiyle yeniden Başkanlığa, İş Girişim Sermayesi Yatırım Ort. A.Ş. Genel Müdürü Murat Özgen ise oybirliğiyle Başkan Yardımcılığı'na seçildi.

Toplantıda ayrıca Meclis bünyesinde; Ekosistem ve Yatırımcılar Komisyonu ile Mevzuat ve Düzenleme Komisyonu kurulması kararlaştırıldı. Ekosistem ve Yatırımcılar Komisyonu Başkanı Diffusion Capital Partners BV Ortağı Altan Küçükçınar olurken, Mevzuat ve Düzenleme Komisyonu Başkanı ise Arz Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş Genel Müdürü Murat Onuk oldu.

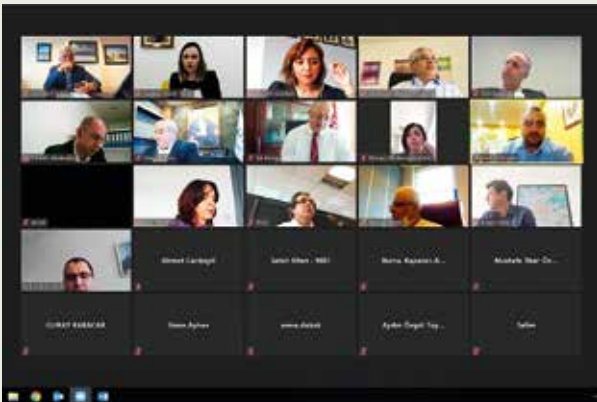
Toplantının ikinci gündem maddesinde TOBB Sektörler ve Girişimcilik Daire Başkanı Ahmet Saygın Baban Sektör Meclisleri'nin yapısı, faaliyetleri ve üyelerden beklentiler konusunda bir sunum gerçekleştirdi.

Toplantıda ayrıca Covid-19'a karşı alınan ekonomik önlemler, bu önlemlerin sektör ile ilişkilendirilmesi ve hastalığın sektöre etkisi görüşüldü.

Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi normalleşme sürecini görüştü

Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Davut Çetin'in katılımı ve Meclis Başkanı Cengiz Eroldu'nun başkanlığında video konferans yöntemiyle toplandı.

Toplantıda, Covid-19 salgını sürecinin otomotiv sanayi iş sonuçlarına yansımaları, Türkiye ve ihrac pazarlarının güncel durumu, firmaların üretim durumları, işe geri dönüşte alınan tedbirler ve normalleşme sürecine ilişkin otomotiv sanayinin önerileri görüşüldü.

Petrol ve petrol ürünleri sektör temsilcileri görüşlerini iletti

Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil ve Ahmet Erdem'in başkanlığında sektörün sorunlarını ele almak üzere video konferans aracılığıyla bir araya geldi.

Meclis üyeleri, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in katılımıyla gerçekleştirilecek toplantıda aktarılacak hususlarla ilgili uzlaşma sağladı. Covid-19 salgını sürecinde sektörün genel durumu da ele alındı.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların ve ulusal stok yükümlülüğünün değerlendirildiği toplantıda sektör temsilcileri görüşlerini iletti. 1240 sayılı bayii denetim sistemine ilişkin Kurul kararıyla ilgili Meclis görüşü oluşturulmasında mutabık kalındı.

Türkiye Medikal Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Öztürk Oran'ın katılımı ve Meclis Başkanı Mete Özgürbüz'ün başkanlığında video konferans yöntemiyle toplandı.

Meclis toplantısında Covid-19 salgın sürecinin medikal sektörüne etkileri ile Covid-19 sonrası yaşanacak normalleşme sürecine ilişkin sektörel değerlendirmelerde bulunuldu. Teknoloji çağında düşük ve orta

düzye tıbbi malzemelerin önem arz ettiği bir sürecin yaşandığı, yerli ve milli ürün kavramının önemli olduğu, tıbbi cihaz endüstrisi için değişim ve dönüşüm sürecinin başladığı ifade edildi.

Covid-19 sürecinde tıbbi cihaz endüstrisinin fedakârca çalıştığı, ihracat yasakları ve ülkeye ithal malzeme girmemesine rağmen ülkeye yeterli ürün arzının gerçekleş-

tirildiği, ithalat yasakları ile en basit medikal malzeme grubu sayılan (maske, dezenfektan, solunum cihazı gibi) gruplarda bile dışarıya bağımlı olunmaması gerektiği, yerli ve milli ürün kavramının öneminin anlaşıldığı ifade edildi.

Tahsilatta zorlanılıyor

Sektörün tüm fedakârlıklara rağmen kamuya sattığı ürünlerde tahsilatta zorlandığı, mücbir sebep kapsamına alınmayan bir sektör olduğu, global bütçeden para aktarılan kamu hastaneleri ve üniversite hastanelerinin bir an önce sektöre olan borçlarını ödemesinin gerekliliği vurgulandı.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Öztürk Oran da tıbbi cihaz endüstrisine bu süreçte gösterdikleri özveri, emek ve çaba için teşekkür etti. Oran, bu sürecin organize ve donanımlı olunması gerektiğini öğrettiğini ifade ederek, daha organize ve kurumsal yapılara endüstrinin ihtiyacı olduğunu vurguladı. Oran, sağlık organize sanayi bölgesi gibi yapıların kurulması durumunda destek talep edilirse, TOBB tarafından gerekli desteklerin verileceğinin altını çizdi.

Türkiye Sağlık Hizmetleri Meclisi; TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Öztürk Oran ve Meclis üyesi özel sağlık hizmet kuruluşlarının katılımı ile Seyit Karaca'nın başkanlığında toplandı. Toplantıda, Covid-19 salgın sürecinin sağlık hizmetleri sektörüne etkileri ile salgın sonrası yaşanacak normalleşme sürecine ilişkin sektörel değerlendirmelerde bulunuldu. Toplantıda, ülke olarak sağlık alanında kamu ya da özel sektör ayağı fark etmeksizin sürecin çok iyi idare edildiği ve büyük bir sınavdan geçildiği ifade edildi. Normalleşme

sürecinde rehavete kapılmadan, önlemleri aksatmadan süreç yönetiminin sağlanmasının önemine; özel hastanelerin hasta kaybının telafi edileceği önlemlerin ivedilikle hayata geçirilmesi ve hasta kabullerine başlanması gerekliliğinin altı çizildi.

Sağlık Bakanlığı aracılığı ile belirlenen hastanelerin pandemi hastanesi olduğu, diğer hastanelerde hijyen kuralları dikkate alınarak hizmet verilmeye başlanacağı, hastaların özel hastanelere ya da pandemi hastanesi olmayan kamu veya özel hasta-

nelere gidip rahatça tedavi olabileceğinin söylenmesinin normalleşme anlamında atılacak önemli bir adım olduğu vurgulandı.

"Kamu desteği gerekiyor"

Hijyen tedbirleri nedeniyle artan ilave giderler ve işletmelerin faaliyete devam zorunluluğu nedeniyle düşmeyen aylık cari giderlerin gelir-gider dengesini ve nakit akışını ciddi derecede bozduğundan dolayı kamu desteğine ihtiyaç duyulduğu belirtildi. Bu kapsamda; üç aylık dönemin (Mart, Nisan, Mayıs) SGK prim ödemelerinin işsizlik fonundan karşılanması, muhtasar ödemelerinden de üç aylık süre ile özel hastanelerin, sağlık kurumlarının muaf tutulması ve üç aylık dönem için geçmiş bir yılın ortalama SGK faturasının global bütçe olarak belirlenip ödenmesi istendi.

Ayrıca şu ifadeler yer verildi: "SUT fiyat artışları her yıl makul bir artışa endekslenmelidir. Sağlık kuruluşlarına özel şartlarda, paketler halinde kamu bankalarımızın öncülüğünde "işletme kredileri" verilmelidir. Özellikle Covid-19 sürecinde yerli malzeme temininin önemi anlaşılmıştır. Yerli üretim teşvik edilmelidir."

Türkiye İklimlendirme Meclisi, Meclis Başkanı Zeki Poyraz'ın başkanlığında, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk'ün katılımıyla toplandı.

Covid-19 sürecini değerlendiren Meclis üyeleri normalleşme sürecini planladı. Sektörün ilişkili olduğu sektörlerle birlikte nasıl bir yön çizmesi gerektiği, dikkat edilmesi

gereken konu başlıkları ve bu süreçte ihtiyaç duyulan destek üzerine açıklamalarda bulunan Meclis üyeleri, iç hava kalitesi ile alakalı yanlış ve gerçek olmayan bilgi kirliliği olduğunu vurguladı.

Normalleşme sürecinde iç hava kalitesi ve sağlıklı yaşam alanları için sektörün yol haritası üzerine çalışma başlattığı duyuruldu.

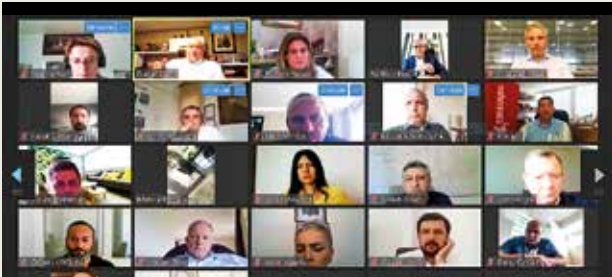
Sektör temsilcileri, kontrolün bırakılmaması gerektiğini ve sürecin kademeli bir şekilde yönetilmesine ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

İhracat zarar görecektir

Covid-19 sürecinde hammadde ürünlerine getirilen ek verginin sektörün üretim kapasitesine olumsuz etki ettiğini belirten Meclis üyeleri, ihracatın da bu durumdan zarar göreceğini ifade etti. Ek vergilerin yanı sıra Yunanistan'dan ithal edilen bakır boruya uygulanan anti dumping vergisinin sektörün tedarik zincirinde bölünmeye neden olduğu ifade edildi. Meclis Başkanı Zeki Poyraz, konunun Ticaret Bakanlığı'na aktarıldığı bilgisini verdi. MYK'nın onay sürecinde olan ulusal yeterlilik hazırlıklarına ilişkin bilgi alan Meclis, Covid-19 süreci ile birlikte yaşanacak değişimlere ilişkin değerlendirmede bulundu. Covid-19 ve benzeri gelebilecek yıkımlar karşısında hazırlıklı olabilmenin temelinde kurumsallaşmanın, yenilikçi teknolojik yapının olduğunu ifade eden sektör temsilcileri strateji belgesinde belirlenen "Kurumsal Ol! Ar-Ge- Yap! İhracat Yap!" mottosunun önemine değindi.

'Acenteler ve Rehberler' yeniden TOBB çatısı altında

Türkiye Seyahat Acenteleri ve Rehberler Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Davut Çetin'in başkanlığında, Meclis Başkanlık Divanı'nı seçmek ve sektörün genel değerlendirmesini yapmak üzere video konferans yoluyla toplandı. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Davut Çetin açılış konuşmasında, Türkiye Sektör Meclisleri'nin 2006 yılından beri faaliyet gösterdiğini hatırlatarak, Meclislerin kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşlarını yasal bir zeminde buluşturan platform olduğunu vurguladı. Yapılan Meclis Başkanlık Divanı seçimi sonucunda, Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Firuz Bağlıkaya oybirliğiyle başkanlığa, Ark Turizm Genel Müdürü Ali Rıza Koç ise oybirliğiyle başkan yardımcılığına seçildi.

Türkiye E-ticaret Meclisi Covid-19'u değerlendirdi

Türkiye E-ticaret Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk'ün katılımıyla video konferans üzerinden bir araya geldi. Meclis üyeleri Covid-19 salgını sürecindeki gelişmeleri aktardı. Lojistik sektörünün kapasiteleri hakkında istişarelerde bulunuldu. Ar-Ge personeli için Kısa Çalışma Ödeneği'nden istifade edilir ise minimum 15 adam/tam gün şartı sağlanamayacağından, Ar-Ge Merkezi ruhsatlarının iptalini önleyecek düzenlemenin yapılmasında fayda olduğu beyan edildi.

Kişisel Verilerin Korunması Komitesi'nin çalışmalarını bir rapor haline getirmesi konusu ele alındı. Komite üyeliği için Meclis bünyesinde davet iletileceği belirtildi. E-PGD, ürün güvenliğine ilişkin hazırlanan mutabakat metni için Avrupa Birliği'ndeki uygulamaya benzer şekilde altı aylık raporların aracı bir STK vasıtasıyla iletilmesi önerisi dile getirildi.

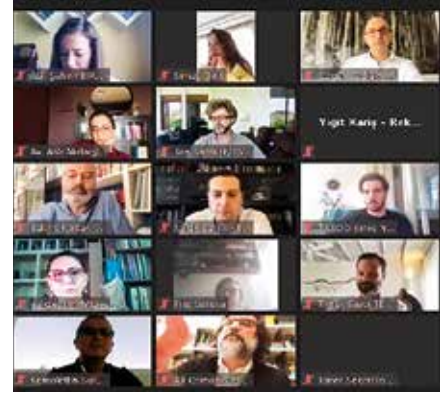
Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi; TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Zeydan'ın başkanlığında, Meclis Başkanı Ali Ata Kavame'nin katılımıyla sektörün sorunlarını ele almak üzere video konferans aracılığıyla bir araya geldi.

Toplantıda, Covid-19 sürecinin kreatif endüstriler sektörüne etkileri ile "Covid-19 sonrası yaşanacak normalleşme süreci-

ne ilişkin sektörel değerlendirmelerde bulunuldu. Toplantıya İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın (İKSV) hazırlamış olduğu rapor ile başlandı. "Pandemi Sırasında Kültür-Sanatın Birleştirici Gücü ve Alanın İhtiyaçları" raporu; Türkiye'de alınacak tedbirler, yaşanan kültür sanat mücadelesi ve kreatif alanına topyekün bakmanın önemi dört kategori altında ele alındı.

Komisyonlar kurulacak

Kreatif endüstriler içinde yaşanan kültür, sanat, etkinlik, fikri haklar ve telif konularının pandemi süreciyle beraber dijital hayata adapte olma sürecini de hızlandırdığı konusunda bilgilendirme yapıldı. İçinde birçok sektörü barındıran Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi altında daha özel bir yol haritası çizilebilir amacıyla müzik, sahne sanatları, moda, tasarım, grafik, reklam sektörleri olarak kendi içinde çalışma grupları ve alt komisyonlar kurulması kararı alındı.

Türkiye Madencilik Meclisi Başkanlık Divanı Seçimi Toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Şaban Aziz Karamehmetoğlu'nun başkanlığında video konferans yolu ile gerçekleştirildi.

Kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımı ile yapılan toplantıda Meclis Başkanlığı'na Çiftay İnşaat Enerji Taahhüt Ticaret A.Ş. Maden İşleri Grup Başkanı İbrahim

Halil Kırşan, Meclis Başkan Yardımcılığı'na ise Demir Export Genel Müdürü Ramazan Yön oybirliği ile seçildi.

Seçim sonrası söz alan Meclis Başkanı İbrahim Halil Kırşan ve Meclis Başkan Yardımcısı Ramazan Yön, önceki dönem Meclis Başkanı İsmet Kasapoğlu ve Meclis Başkan Yardımcısı Mehmet Yunus Şahin'e teşekkürlerini sunarak, önümüzdeki dönemde de TOBB çatısı altında sektörü daha

ileriye taşımak ve sıkıntıları çözmek için çalışacaklarını belirttiler.

Üyeler bilgilendirildi

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Şaban Aziz Karamehmetoğlu ise Covid-19 salgın hastalığı sürecinde sektör adına yapılan çalışmalar ve alınan ekonomik önlemler hakkında Meclis üyelerini bilgilendirdi.

Toplantıda Meclis üyeleri, Covid-19 salgın hastalığı sürecinin sektöre yansımalarına ve sektörün içinde bulunduğu duruma ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

“YEKDEM’den faydalanma süresinin uzatılmasını talep ediyoruz”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “YEKDEM mekanizmasında bir düzenleme gerekiyor. İmalat yapan üreticilerimiz için maliyetlerin gözden geçirilmesini, enerji üreten firmalarımız için YEKDEM’den faydalanma süresinin bir yıl uzatılmasını talep ediyoruz” diye konuştu.

Türkiye Enerji, Madencilik, LPG, Doğal Gaz ve Petrol sektör temsilcileri ortak toplantısına Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez de katıldı. Video konferans aracılığıyla düzenlenen toplantıda konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, enerji, madencilik, LPG, doğal gaz ve petrol sektörlerinin yüksek katma değer ve istihdam kapasiteleriyle Türkiye'nin lokomotifleri olduğunu belirterek, "Aynı zamanda da üretimden lojistiğe, hizmetten tarıma, hammadde tedarik eden, diğer sektörlerin devamlılığını sağlayan, stratejik sektörler. İşte bu zor süreçte, bunu tekrar gördük. Bu sektörlerimiz hiçbir zaman kapanmadılar. Üretim ve tedarik zincirinin aksamaması için çalışmaya ara vermediler" dedi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez'in sektörü ilgilendiren birçok konuda inisiyatif olarak çalışma başlattığını hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Madencilik sektörümüzde izin ve ruhsat bedelleri ve süreçlerinde bir takım erteleme ve kolaylıklar sağlandı. Petrol arama ve üretim sektör-

leri için kamuya ödenmesi gereken devlet hissesi ödemeleri ertelendi. Bizlere tüm bu imkânları sağlayan Sayın Bakanımıza şükranlarımızı sunuyorum. Bekleyen ve henüz sonuçlanmayan taleplerimiz de var. Özellikle YEKDEM mekanizmasında bir düzenleme gerekiyor, imalat yapan üreticilerimiz için maliyetlerin gözden geçirilmesini, enerji üreten firmalarımız için YEKDEM’den faydalanma süresinin bir yıl uzatılmasını talep ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Fatih Dönmez: İş dünyamıza teşekkür ediyorum

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez de TOBB'un Türkiye'nin yarınına giden yolun en önemli kilometre taşlarından olduğunu ifade ederek, Birliğin güçlenerek yoluna devam etmesindeki başat faktörün istişareye verdiği önemden kaynaklandığını vurguladı.

Bakan Dönmez, Türkiye'nin salgın sürecini en iyi yöneten ülkelerden biri olduğunun altını çizerek, "Önce insan diyerek alınan önlemler, tüm dünyadan farklı olarak üretim dışılarımızı yavaşlatsa da durdurmadı. Türkiye olarak salgın sürecinde dahi ağır ağır da olsa yolumuza kararlılıkla devam ediyoruz. İş dünyamıza bu süreçte göstermiş olduğu metanet için teşekkür ediyorum" diye konuştu. Türkiye'de üretim ve tüketim dengesinin değiştiğine dikkat çeken Bakan Dönmez, bu durumun fabrikaların üretimleriyle birlikte elektrik kullanımlarını da düşürdüğünü söyledi. Bakan Dönmez, salgın boyunca çalışma şartlarının zorluğu nedeniyle madencilik özel bir ilgi gösterildiğini ve ilk günden itibaren kamu ile özel sektör iş birliğiyle birçok adım atıldığını anımsattı.

Sektör temsilcilerinin süreçten "az hasar çok tecrübe" ile çıkması için bir dizi tedbirin hızla hayata geçirildiğine değinen Bakan Dönmez, devlet hakkı ve ruhsat bedeli ödemelerinin 2020 sonuna bırakılarak şirketlerin bütçelerine derin bir nefes aldıklarını söyledi. Bakan Dönmez, inceleme raporu, arama projesi, faaliyet raporu ve işletme projesi gibi beyanların da eylül sonuna ertelendiğini hatırlatarak, gelişen şartlar doğrultusunda daha sürdürülebilir madencilik için gerekli adımların atıldığını vurguladı.

PROJEKSİYON

ENFLASYON:

Koronavirüs salgının etkilerinin ağırlaştırıldığı Nisan'da aylık enflasyon yüzde 0,85 arttı, yıllık enflasyon ise yüzde 10,94'e geriledi. Piyasa beklentisi olan yüzde 0,6'nın üzerinde gelen enflasyonda gıda fiyatlarındaki değişim etkili oldu.

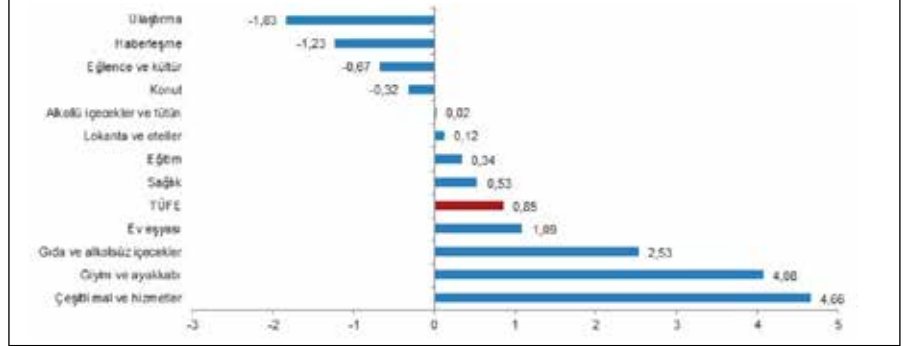
Her ne kadar uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarındaki düşüşle gelen benzin ve mazot fiyatlarındaki büyük indirimler enflasyon artışını sınırlandırırken, Ramazan ayı ile birleşen koronavirüs salgını etkisi gıda fiyatlarında yüksek artışlara neden oldu. Özellikle kuru soğan, patates, mercimek, kuru fasulye, dana eti gibi temel gıda maddelerindeki sert artışlar aylık enflasyonun beklentileri aşmasını sağladı. Giyim ve ayakkabı grubundaki yeni sezon, mağazalar kapalı ve talep olmamasına rağmen zamlı başlarken, cep telefonu ve görüşme ücretlerindeki düşüş enflasyona olumlu etki yaptı.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre Nisan'da enflasyondaki yükseliş sürdü. Merkez Bankası'nın yıl sonu beklentisini yüzde 7,4 olarak güncellediği yıllık enflasyonda ise gerileme devam ediyor.

Temel gıdalarda önemli artışlar yaşandı

Nisan'da enflasyonda belirleyici grup yine gıda. Özellikle temel gıda maddelerindeki artış dikkat çekici. Gıda ve içecek grubunda aylık artış yüzde 2,53 olurken,

TÜFE Ana Harcama Gruplarına Göre Aylık Değişim Oranları (%) Nisan 2020

manşet enflasyona etkisi 0.61 puan oldu. Mart ayından beri kuru soğan, patates ve sarımsakta sıkıntı var. Mart ayında da çift haneli yükselişlerin yaşandığı bu ürünlerden kuru soğan Nisan'da Mart ayına göre yüzde 37,5, patates yüzde 31,02, sarımsak yüzde 46,18 zam gördü. Un, pirinç, bulgur, mercimek, kuru fasulye gibi bakliyat ve talebin arttığı ürünlerde de yüzde 3-6 arası zam var. Mevsimi gelen taze sebze ve meyvelerden biber, patlıcan, kabak fiyatlarında yüksek oranlı düşüşler yaşanırken domates yeni mahsulere rağmen yüzde 5,80 zamlandı. İhracat yapılmadığı için yurt içinde fiyatları oldukça gerileyen yumurta Nisan'da yüzde 14,96 zamlandı. Artan talep ile üretimde yaşlı tavukların yerine yenilerinin konama-şmış olmasının fiyatları artırdığı düşünülüyor.

Koronavirüs salgınıyla katlanan talebe

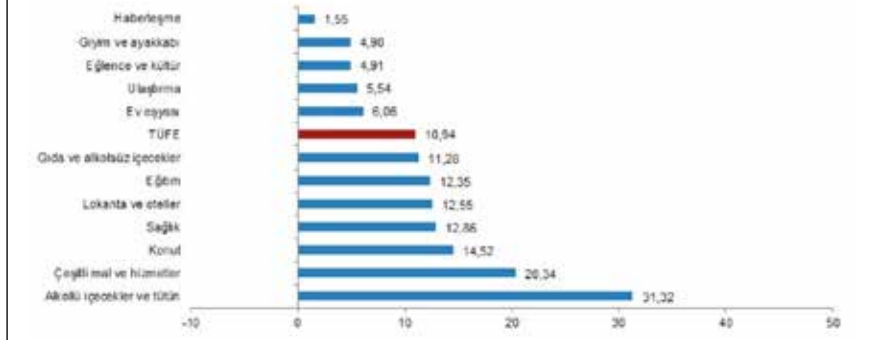
bir de Ramazan ayı eklendi. Ayrıca gıda ürünlerinin tarladan sofraya ulaştırılmasında koronavirüs nedeniyle ulaşımda sıkıntılar da yaşanıyor. Patates ve soğanda hasat başladı. Mayıs'ta ürünün bollaşması bekleniyor, fakat ihracat serbestliği de verildi. Yine fiyatlarda yüksek seyir sürebilir. Sarımsakta ise bu yıl üretim azlığı nedeniyle fiyatın tarihi zirvelerinde kalmaya devam etmesi bekleniyor. Kuru bakliyatla özellikle mercimekte ithalatın yüksek olması kurdaki artıştan ve yine koronavirüs nedeniyle nakliye sorunlarından fiyat artışları sonucunu doğuruyor.

Konut grubunda düşüş oldu

Giyim ve ayakkabı grubunda yüzde 4,08 aylık değişim ve manşet enflasyona 0.25 puanlık etki var. Perakendede koronavirüs salgını nedeniyle neredeyse tüm mağazaların kapalı olması ve talebin de yok denecek kadar az seviyede seyretmesi giyim ve ayakkabıda yeni sezonun zamlı başlamasına engel olamadı. Mayıs'ta normalleşmenin yavaş yavaş başlaması ve mağazaların açılmasıyla beraber fiyatlarda artışın devam etmesi bekleniyor.

Konut grubu yüzde 0,32'lik aylık düşüş ile manşet enflasyonu 0.04 puan gerilettiler. Bunda su faturalarındaki indirim etkili oldu. Ev eşyası grubu yüzde 1,09 artış yaşadı ve manşet enflasyona 0.08 puanlık yükseliş getirdi. Sağlıkta ise yüzde 0,53'lük artış var.

TÜFE Ana Harcama Gruplarına Göre Yıllık Değişim Oranları (%) Nisan 2020

İŞSİZLİK:

İşsiz sayısı Şubat ayında geçen yılın aynı dönemine göre 502 bin kişi azalarak 4 milyon 228 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 1,1 puanlık azalış ile yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşti. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 24,4 oldu.

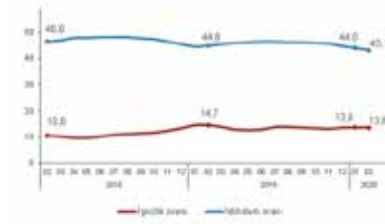
Koronavirüs salgını öncesi son işsizlik oranı düşüş gösterdi. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 502 bin kişi azalarak 4 milyon 228 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 1,1 puanlık azalış ile yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1,5 puanlık azalış ile yüzde 15,4 oldu.

İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Şubat döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 602 bin kişi azalarak 26 milyon 753 bin kişi, istihdam oranı ise 1,7 puanlık azalış ile yüzde 43,1 oldu.

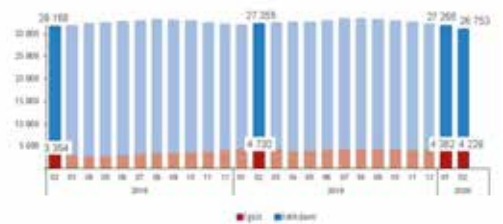
Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 530 bin, inşaat sektöründe 93 bin, hizmet sektöründe 183 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe ise 205 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 15,5'i tarım, yüzde 20,9'u sanayi, yüzde 5,2'si inşaat, yüzde 58,3'ü ise hizmet sektöründe yer aldı.

Şubat 2020 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir

İşsizlik ve istihdam oranı (%), Şubat 2018 - Şubat 2020

İşsiz ve istihdamda olanlar (Bin kişi), Şubat 2018 - Şubat 2020

önceki yılın aynı dönemine göre 3,5 puan azalarak yüzde 30,0 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,6 puan azalarak yüzde 20,2 oldu.

Kamu istihdamı yüzde 4 arttı

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın derlediği verilere göre 2020 yılı I. döneminde toplam kamu istihdamı 2019 yılının aynı dönemine göre yüzde 4,0 oranında artarak 4 milyon 699 bin kişi oldu.

15-64 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puan azalışla yüzde 13,9, tarım dışı işsizlik oranı ise 1,4 puanlık azalışla yüzde 15,5 oldu. Bu yaş grubunda istihdam oranı 1,7 puanlık azalışla yüzde 47,6, işgücüne katılma oranı ise 2,6 puanlık azalışla yüzde 55,4 oldu.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,7 puan azalışla yüzde 24,4, istihdam oranı ise 2,5 puan azalarak yüzde 29,5 oldu. Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 4,2 puanlık azalışla yüzde 39,1 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,9 puanlık artışla yüzde 26,7 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki döneme göre değişim göstermeyerek yüzde 12,7 oldu. İşsiz sayısı bir önceki döneme göre 67 bin kişi azalarak 3 milyon 996 bin kişi olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı bir önceki döneme göre 0,9 puan azalarak yüzde 44,3 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 495 bin kişi azalarak 27 milyon 509 bin kişi olarak tahmin edildi.

İHRACAT:

Nisan ayı ihracatı yüzde 41 geriledi

Koronavirüs etkisinin kuvvetli bir şekilde hissedildiği Nisan ayında ihracat, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 41 gerileyerek 9 milyar dolar olarak gerçekleşti. İthalat ise yüzde 28 gerileyerek 13 milyar dolar oldu.

Koronavirüs nedeniyle tüm dünyada ekonomik aktivitenin sert bir şekilde yavaşladığı Nisan ayında Türkiye'nin ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 41,38 düşüşle 8,99 milyar dolar oldu. Nisan'da ithalat ise yüzde 28,31 azalarak

12,96 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ticaret Bakanlığı, Genel Ticaret Sistemi'ne göre dış ticaret açığı Nisan ayında 3,97 milyar dolar oldu.

Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada dış ticaret rakamlarında yaşanan düşüşte koronavirüs etkisine vurgu yapıldı. Bakanlık açıklamasında şu ifadeler kullanıldı:

"Mart ayından itibaren tüm dünyayı hem sosyal hem de ekonomik anlamda çok büyük oranda olumsuz etkileyen Covid-19 salgınının ekonomik yansımalarının Nisan ayında çok daha sert ve keskin görülmeye başlanması, ihracatımızı negatif

yönde etkilemeye devam etmiştir.

Nitekim salgın nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere, önemli ihraç ülkelerimizde görülen eşi görülmemiş boyuttaki pazar ve talep daralmaları ve sınırlardaki karantina önlemleri Nisan ayı ihracatımızda görülen düşüşün de ana nedeni olmuştur."

"Kazanlar ve Makineler" faslında ihracat Nisan ayında yüzde 39,28 azalışla 918 milyon dolar olarak gerçekleşti. Nisan'da en fazla ihracat yapılan diğer fasıllar ise sırasıyla "Demir ve Çelik" (654 milyon dolar) ve "Elektrikli makina ve cihazlar" (531 milyon dolar) oldu.

Çalışan Kişi Başına Üretim Önceki Yıla Göre Değişim (Ortalama) (İmalat Sanayi Seçilmiş Sektörler)

İktisadi Faaliyet Kolu	2017	2018	2019
TOPLAM SANAYİ	6,18	-0,5	0,67
MADENCİLİK	5,83	1,11	6,75
İMALAT	6,4	-1,37	0,16
Gıda ürünleri	5,53	3,02	-0,13
İçecek	5,76	5,01	-0,34
Tütün	-5,56	-2,55	-10,51
Tekstil	4,48	-0,1	2,44
Giyim	3,29	-1,98	-0,19
Kayıtlı medya basım çoğaltma	6,65	2,92	5,42
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol	-3,5	-17,26	26,53
Kimyasal	4,09	1,85	-4,15
İlaç-eczacılık	-0,09	0,96	9,47
Kauçuk ve plastik	7,42	-0,42	-1,41
Diğer metalik olmayan mineral	7,59	-3,5	-2,94
Ana metal sanayi	3,94	-4,22	-8,63
Fabrikasyon metal	9,39	-4,19	5,38
Elektrikli	6,06	-4,79	3,13
Makine ve ekipman	6,12	-3,71	-2,43
Motorlu kara taşıtı-treyler	12,23	-5,27	-2,88
Diğer ulaşım araçları	11,02	3,42	7,6
Mobilya	14,1	-5,91	3,18
Diğer	-0,45	-4,55	-4,75
ELEKTRİK-GAZ-BUHAR	-3,3	0,35	1,92

Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

Aylar	2018	2019	2020
Ocak	78,2	74,4	75,5
Şubat	77,8	74,0	76,0
Mart	77,8	74,3	75,3
Nisan	77,3	75,0	61,6
Mayıs	77,9	76,3	62,6
Haziran	78,3	77,1	
Temmuz	77,1	76,2	
Ağustos	77,8	76,6	
Eylül	76,2	76,3	
Ekim	75,4	76,4	
Kasım	74,1	77,2	
Aralık	74,1	77,0	

Sağlık Hizmeti Amacıyla Türkiye'ye Gelen Kişi Sayısı

	Kişi sayısı		Gelir* (Bin ABD Doları)
	Yabancı	Toplam	
2015	260.339	360.180	638.622
2016	251.809	377.384	715.438
2017	326.709	433.292	827.331
2018	437.925	551.748	863.307
2019	560.520	662.087	1.065.105

*Gelir: Yabancı ülke vatandaşı + TC vatandaşı sağlık turistleri + Türkiye'deyken sağlık hizmeti alanlardan elde edilen gelir.

GSYH Sonuçları I. Çeyrek (Ocak-Mart 2020)

Yıl	Çeyrek	Cari fiyatlarla (Milyon TL)	Değişim (%)
2018	Yıllık	3.724.386	2.8
	I	790.113	7.4
	II	890.436	5.6
	III	1.026.649	2.3
2019	Yıllık	4.280.381	0.9
	I	922.000	-2.3
	II	1.022.646	-1.6
	III	1.145.880	1.0
2020	Yıllık	1.071.098	4.5
	IV	1.189.855	6.0

Yıllara Göre Büyüme Oranları (%)

2002	6.4
2003	5.6
2004	9.6
2005	9.0
2006	7.1
2007	5.0
2008	0.8
2009	-4.7
2010	8.5
2011	11.1
2012	4.8
2013	8.5
2014	5.2
2015	6.1
2016	3.2
2017	7.5
2018	2.8
2019	0.9

Yıllara Göre Kişi Başı Milli Gelir (Dolar)

2002	3.581
2003	4.698
2004	5.961
2005	7.304
2006	7.906
2007	9.656
2008	10.931
2009	8.980
2010	10.560
2011	11.205
2012	11.588
2013	12.480
2014	12.112
2015	11.019
2016	10.883
2017	10.616
2018	9.693
2019	9.127

2020 Nisan Ayına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri

İlan Türü	Şirket Türü	Nisan 2020	Mart 2020	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Nisan 2019	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	2.813	8.276	-66,01	6.693	-57,97
	Kooperatif	65	149	-56,38	96	-32,29
	Ger.Kişi Tic.İşl.	888	2.729	-67,46	1.828	-51,42
Tasfiye	Şirket	549	1.220	-55,00	1.080	-49,17
	Kooperatif	4	52	-92,31	77	-94,81
Kapanan	Şirket	416	763	-45,48	726	-42,70
	Kooperatif	11	58	-81,03	50	-78,00
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.663	1.445	15,09	1.265	31,46

2020 Nisan Ayı Şirket Türlerine Göre Şirket Kuruluşları

		Şirket Türleri				Genel Toplam
		Anonim	Kollektif	Limited	Kooperatif	
Şubat 2020	Sayı	1.271	1	7.883	132	9.287
	Sermaye (TL)	553.894.843	30.000	2.478.159.250		3.032.084.093
Mart 2020	Sayı	1.070	1	7.205	149	8.425
	Sermaye (TL)	908.287.977	30.000	2.559.953.450		3.468.271.427
Nisan 2020	Sayı	447	1	2.365	65	2.878
	Sermaye (TL)	489.468.945	100.000	982.032.500		1.471.601.445
2020 Toplam	Sayı	4.178	3	26.540	460	31.181
	Sermaye (TL)	2.828.120.187	160.000	8.852.308.400		11.680.588.587

Tablodaki rakamlar yuvarlamalardan dolayı toplamı vermeyebilir.

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İşgücü 15+ Yaş (Bin Kişi), (Şubat 2019 - Şubat 2020)			
	Toplam		
	2019	2020	Fark
15 ve Daha Yukarı Yaşta (Bin)			
Nüfus	61.101	62.119	1.018
İşgücü	31.084	30.982	-1.102
İstihdam	27.355	26.753	-602
Tarım	4.687	4.157	-530
Sanayi	5.388	5.593	205
İnşaat	1.488	1.395	-93
Hizmet	15.792	15.609	-183
İşsiz	4.730	4.228	-502
İşgücüne dahil olmayanlar	29.017	31.137	2120
İşgücüne katılma oranı	52,5	49,9	-2,6
İstihdam oranı	44,8	43,1	-1,7
İşsizlik oranı	14,7	13,6	-1,1
Tarım dışı işsizlik oranı	16,9	15,4	-1,5

Ana Harcama Gruplarına Göre TÜFE ve Değişim Oranları (%) (Nisan 2020)					
Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
TÜFE	100,00	0,85	3,16	10,94	12,66
Gıda ve alkolsüz içecekler	22,77	2,53	11,94	11,28	13,07
Alkollü içecekler ve tütün	6,06	0,02	-1,31	31,32	35,61
Giyim ve ayakkabı	6,96	4,08	-6,93	4,90	4,32
Konut	14,34	-0,32	1,63	14,52	13,09
Ev eşyası	7,77	1,09	0,16	6,06	12,37
Sağlık	2,80	0,53	9,60	12,86	15,24
Ulaştırma	15,62	-1,83	-3,23	5,54	8,44
Haberleşme	3,80	-1,23	-1,74	1,55	3,56
Eğlence ve kültür	3,26	-0,67	2,04	4,91	9,64
Eğitim	2,58	0,34	2,56	12,35	14,19
Lokanta ve oteller	8,67	0,12	3,23	12,55	15,43
Çeşitli mal ve hizmetler	5,37	4,66	12,08	20,34	18,57

Teknoloji Düzeyine Göre Üretimden Satışların Payı 2014 - 2018 (%)							
Teknoloji Düzeyi	2014	2015	2016	2017	2018	Değişim	Pay
Düşük	38,7	38,5	38,5	36,0	35,0	-10,4	-4,1
Orta-düşük	34,6	33,5	33,0	34,8	35,9	6,7	2,3
Orta-yüksek	23,7	24,8	25,2	26,0	26,1	10,1	2,4
Yüksek	3,0	3,2	3,3	3,2	3,0	-16,6	-0,6

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)					
	TL		USD		
	TL	USD	TL	USD	
Türkiye	38.680	10.602	Zonguldak	27.662	7.582
İstanbul	65.041	17.827	Kırşehir	27.476	7.531
Kocaeli	64.659	17.723	Samsun	27.272	7.475
Ankara	52.000	14.253	Çankırı	27.127	7.435
Tekirdağ	47.479	13.014	Sivas	26.861	7.362
İzmir	45.034	12.344	Aksaray	26.622	7.297
Bursa	43.707	11.980	Neşehir	25.930	7.107
Bilecik	43.230	11.849	Hatay	25.846	7.084
Yalova	42.117	11.544	Afyonkarahisar	25.725	7.051
Eskişehir	40.639	11.139	Niğde	25.006	6.854
Bolu	40.202	11.019	Çorum	24.897	6.824
Kırklareli	38.619	10.585	Elazığ	24.348	6.674
Antalya	38.408	10.528	Bartın	24.188	6.630
Çanakkale	38.292	10.496	Osmaniye	23.760	6.513
Muğla	37.461	10.268	Sinop	23.629	6.477
Sakarya	36.314	9.954	Ardahan	23.292	6.384
Denizli	35.745	9.797	Erzurum	23.122	6.338
Manisa	35.367	9.694	Kahramanmaraş	22.968	6.295
Karaman	35.344	9.688	Yozgat	22.886	6.273
Düzce	33.857	9.280	Malatya	22.546	6.180
Tunceli	33.846	9.277	Iğdır	22.248	6.098
Kayseri	33.027	9.053	Giresun	22.238	6.095
Artvin	32.486	8.904	Kilis	22.064	6.048
Rize	32.149	8.812	Ordu	21.867	5.994
Balıkesir	32.127	8.806	Bayburt	21.247	5.824
Erzincan	31.990	8.768	Gümüşhane	20.923	5.735
Kırıkkale	31.879	8.738	Kars	20.276	5.558
Burdur	31.694	8.687	Tokat	20.171	5.529
Edirne	31.551	8.648	Mardin	19.758	5.416
Uşak	31.487	8.630	Bingöl	19.205	5.264
İçel	31.151	8.538	Şırnak	18.878	5.174
Trabzon	30.789	8.439	Adıyaman	18.706	5.127
Karabük	30.658	8.403	Diyarbakır	18.251	5.003
Konya	30.461	8.349	Hakkari	17.805	4.880
İsparta	29.797	8.167	Batman	16.943	4.644
Kütahya	28.471	7.804	Siirt	16.607	4.552
Adana	28.221	7.735	Muş	16.131	4.422
Kastamonu	28.188	7.726	Bitlis	15.536	4.258
Aydın	28.072	7.694	Şanlıurfa	14.185	3.888
Gaziantep	27.933	7.656	Van	14.080	3.859
Amasya	27.810	7.623	Ağrı	12.729	3.489

TOBB President M. Rifat Hisarcıkloğlu: We shall not fall in despair

Whole world, including our country, is facing the Covid-19 pandemic, which is regarded as one of the greatest disasters in the last century. The pandemic is defined

as the greatest crisis the world has faced since the two world wars. No global crisis since then was able to paralyze the world economically and socially as much as this

one. It will take years for the economies, countries, and societies to come back from this crisis.

However, it is possible to overcome this calamity by standing united, as we have done a century ago. For us, the month may mark the anniversary of May 19th, the beginning of Turkish War of Independence. We shall remember the challenges and shortcomings we have faced before yesterday's victory so that we can replicate the lessons we have learned to triumph today.

May 19th is a magnificent history teacher in terms of military, political, diplomatic, and even financial aspects of the War of Independence that started with Mustafa Kemal's fire. The first lesson to take away from this book of history is that whatever the challenges and conditions we face, we shall not fall in despair. That it is possible to create a new world, no matter how hard the conditions are. However, this requires the courage to fight, and to find correct routes and methods. We remember the heroes of our War of Independence mercy, gratitude, and respect. May they rest in peace.

New life into businesses

Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) and 365 chambers and commodity exchanges together put all their weight behind the offsetting the negative impact of Coronavirus (Covid-19) on the economy, which caused a massive stagnation in manufacture and export.

TOBB, which already donated "together we are a stronger Turkey" campaign a 10 million TL, is now assisting businesses with financial support so that they have a better reach for that.

Small to medium businesses financial support credit, "TOBB new life loan" which had been deposited 6 times in the past years has been resumed.

Started with the leadership of TOBB, and support of chambers and commodity exchanges, the new life loan was signed between TOBB President Rifat Hisarcıkloğlu and Denizbank CEO Hakan Ates.

There will be no return payment in 2020 for the new life loan, powered jointly by the capital by TOBB and all 365 chambers and commodity exchanges. In 2021, there will be 12 equal return payment installments with a 7.5% interest rate. The max cap for the loan differs between 50 to

100 thousand TL based on the city.

TOBB President M. Rifat Hisarcıkloğlu said that "as TOBB and all 365 chambers and commodity exchanges, we are trying and punching literally above our weight. We are facilitating all our capital for our members."

“Digital Agricultural Transformation to ease the market forces”

The president of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), M. Rifat Hisarcıkloğlu attended via video call the promo meeting of the Digital Agricultural Market hosted by the Minister of Agriculture and Forestry, Bekir Pakdemirli with the support of the Minister of Treasury, Berat Albayrak and Minister of Trade, Ruhsar Pekcan.

The TOBB President Hisarcıkloğlu stated with regards to the new project that they will be hitting two birds with one stone as “buyer and seller deal at the Digital Market at the very beginning through a model of chartered agriculture. Each party is aware of their responsibilities. In other words, thanks to this mechanism, market uncertainty is minimised, everyone may plan ahead and foresee what’s to come. “With further

growth in this market in the future, market forces shall ease getting ahead seasonal price fluctuation in agricultural produces.”

The TOBB president Hisarcıkloğlu said of the Digital Agricultural Market that it shall further improve the efficacy of the

Turkish agricultural market ecosystem by balancing the market forces. He said the discussion of “local produce” and “self-reliance” aggravated again among countries across the world owing to the novel Corona virus pandemic.

What to expect from commodity markets

Based on a World Bank report on the outlook of the commodity markets, commodities are to face real hardships in 2020. All risks related to prices are shaped based on the estimates on how long before the pandemic is over or under control. It is stated in the report that based on the current situation of a very low demand, the price of oil is to be round 35 USD a barrel in 2020. It might decidedly go back up to 42 USD a barrel again next year.

On the other hand, in comparison to the previous petrol crises in history (1986, 1998, 2008), this time the slowest recovery is expected. It is noted, during the previous crises, there was a 50% rise in 5 months from the bottom lows and it doubled over a year.

The report indicates the isolatory precautions do not have as much bearing on coal or gas, however, owing to a stagnation in industry inherent of a reduced

need for electricity, their prices shall also go down relatively.

Gas prices are expected to go down about 25% and coal prices to fall around 17% and hike back again in 2021. The agricultural

commodities will reflect the course of the pandemic as well as restrictions on trade policies and state subsidies in 2020 through the 3rd highest yield/consumption ratio seen in living memory.

Düzce to be the new investment centre

Düzce is fast becoming the new centre of attraction for investors as it is conveniently situated in the middle of two metropol areas as Ankara and Istanbul, and thanks to being the only city in the west of Turkey that boasts a Type 5 incentive hallmark within its organised industrial zone. It is noted that with a number of new projects led by the city's Chamber of

Commerce and Industry and Exchange Union currently underway, the city is to soon economically boom.

The president of the city's Chamber of Commerce and Industry, Tuncay Şahin stated that "our efforts to finalise an industrial zone to attract national and international investment that will intensify foreign capital flow in to the city [and country]

continues non-stop." The president of the city's Exchange Union, Nurettin Karslioglu also stated that "we continue to inform our member about the grand and incentive schemes and work towards the marketing and promotion of products. We strive in support of the members' attendance to national and international fairs and run projects to increase export."

Şanlıurfa is number one in geographical signs

Having a significant important especially in local development and tourism, geographical signs are a strong source of income all around the world. With an annual market value of over \$200 billion in the world, geographical signs, when combined with a correct marketing strategy, increase the added value of the products resulting in a significant turnover for the producer, the region and the country.

According to data retrieved from Turkish Patent and Trademark Office, there are 494 registered geographical signs in Turkey. Şanlıurfa has the highest number among other Turkish cities with 29 registered geographical signs.

Şanlıurfa Chamber of Commerce and Industry, an important actor in the city's economy has had 25 products registered with a geographical sign as of 2006. Şanlıurfa Commodity Exchange, Şanlıurfa Metropolitan Municipality, Birecik Municipality and Karaköprü Municipality also assist Şanlıurfa Chamber of Commerce and Industry in preserving their regional

values with the products they have had registered. During a speech he gave in Şanlıurfa Geographical Sign Registration Ceremony in 2018, TOBB President M. Rifat Hisarcıklioğlu said on the importance and benefits of geographical signs that geographical signs will initially ensure branding followed by more valuable products, meaning higher incomes.